

CAMERA DEPUTAȚILOR

Comisia pentru cultură, arte, mijloace de
informare în masă

PROCES -VERBAL

al ședinței comisiei din ziua de 14 mai 1997

La lucrările Comisiei sunt prezenți 20 de deputați, fiind absenți motivat domnii Gabriel Țepelea și Alexandru Sassu.

Lucrările ședinței sunt conduse de doamna Eugenia Moldoveanu, vicepreședinta Comisiei.

Comisia a adoptat în unanimitate următoarea ordine de zi:

1. Dezbateră Propunerii legislative cu privire la sprijinirea și protejarea producției naționale de filme, în vederea întocmirii raportului pe fond.

La lucrările Comisiei participă ca invitați domnii Constantin Pivniceru și Petre Sălcudeanu din partea UCIN și domnul Decebal Mitulescu, vicepreședinte al Centrului Național al Cinematografiei.

Domnul Decebal Mitulescu a arătat că propunerea legislativă, pentru a fi adoptată, necesită o sumă de amendamente, prin care să se realizeze armonizarea cu prevederile legale în vigoare precum și cu realitățile vieții sociale și economice ale anului 1997. În continuare, domnul Mitulescu a arătat că această propunere este viabilă și necesară, pe următoarele considerente:

- a. identifică surse noi care pot fi utilizate pentru protecția filmului românesc;
- b. pune bazele unei adevărate industrii cinematografice naționale;
- c. determină relansarea și revigorarea producției naționale de filme;
- d. este de natură să asigure o anume degrevare a bugetului de stat;
- e. ar determina realizarea unui număr acceptabil de filme și asigurarea unui program coerent de creații audiovizuale;
- f. asigură posibilitatea participării la circuitul internațional de creații audiovizuale;
- g. asigură armonizarea legislației naționale cu legislația comunitară.

În continuare, domnul Decebal Mitulescu a arătat care ar trebui să fie principiile care să stea la baza elaborării amendamentelor la propunerea legislativă în discuție:

- a. sprijinirea și promovarea producției și difuzării filmului românesc;
- b. asigurarea de surse pentru finanțarea acestor activități;
- c. stabilirea unor criterii care să asigure o utilizare corectă a acestor surse;
- d. punerea de acord a acestei propuneri cu celelalte legi cu incidență în materie.

Față de cele de mai sus, CNC își asumă obligația elaborării, în regim de urgență, a unor propuneri de amendamente la propunerea legislativă, prin care aceasta să fie actualizată și completată.

Domnul Petre Sălcudeanu reamintește că el a depus la Camera Deputaților această propunere legislativă în anul 1993, care avea următoarele scopuri:

- a. o posibilă degrevare a bugetului (a nivelului anului 1993, aceste surse noi erau estimate la aprox. 20 miliarde lei, cu care se puteau produce cca. 15 filme);
- b. acordarea CNC a posibilităților pecuniare pentru a-și realiza menirea;
- c. relansarea relațiilor de interese comune între TVR și cinematografie;
- d. statuarea unei politici culturale în domeniu.

Proiectul din 1993 nu avea cum să ia în calcul transformările survenite în perioada 1993 - 1997, mai ales în ceea ce privește apariția de posturi private TV.

Propune un termen de 2 săptămâni în care, împreună cu CNC, să formuleze propuneri de îmbunătățire a propunerii sale legislative.

Domnul Constantin Pivniceru arată că în prezent situația cinematografiei este dezastruoasă, având în vedere numărul limitat de filme care se pot produce într-un an din sumele alocate de la buget, pe de o parte, și situația de șomaj în care se află, datorită acestei împrejurări, cca. 4.000 din cei 5.000 de specialiști pe care îi are în prezent cinematografia românească. Înainte de 1989, Studiourile de la Buftea, prin dotările existente, reprezentau cam a 8-a sau a 9-a putere cinematografică din lume. În acea perioadă, se vindeau cam 10 bilete/locuitor în fiecare an, în timp ce în prezent, potrivit statisticilor, se vând aprox. 0,5 bilete/locuitor.

Toate țările moderne au un sistem bine pus la punct de susținere a producției unor asemenea bunuri culturale.

Doamna Eugenia Moldoveanu stabilește ca termen de predare la Comisie a propunerilor și sugestiilor de îmbunătățire a propunerii legislative ziua de 28 mai, urmând ca la data de 4 mai, Comisia să le ia în dezbateri.

În continuare, doamna Moldoveanu arată că toți membrii comisiei sunt de acord că trebuie sprijinită cultura națională, mai ales având în vedere faptul că în toate instituțiile culturale există această carență majoră cu privire la difuzarea culturii și a creațiilor românești.

În urma dezbaterilor Comisia a constatat că propunerea legislativă necesită modificări și adaptări, dar că necesitatea unui sistem de protecție și promovare a creațiilor naționale nu se pune în discuție.

2.. Dezbateri privind propunerea legislativă privind exercitarea profesiei de ziarist, în vederea întocmirii raportului pe fond.

La dezbateri au participat domnii Petre Țurlea, deputat, în calitate de inițiator, Mihai Miron, Radu Macovei, Valentin Buzlea și Adi Cristi, din partea Uniunii Ziariștilor Profesioniști, Petre Mihai Băcanu și Vartan Arachelian din partea Asociației Ziariștilor din România, Agoston Hugo, din partea Asociației Ziariștilor Maghiari din România și doamna Renate Weber, din partea Asociației pentru Apărarea Drepturilor Omului din România - Comitetul Helsinki.

Domnul Lădăriu a dat citire adresei trimisă Comisiei de către domnul Valeriu Tabără, președintele PUNR, prin care acesta face cunoscut că "PUNR nu agreează acest proiect de Lege și cere retragerea lui de pe ordinea de zi a comisiei..."

Domnul Țurlea prezintă proiectul, arătând că acesta aparține Uniunii Ziariștilor Profesioniști. Proiectul este necesar pentru protecția presei și a ziariștilor adevărați, care reprezintă cam 15 - 20 % din cei ce scriu în ziare și care trebuie protejați de ceilalți.

Proiectul vine ca urmare a hotărârii Parlamentului care a adoptat recomandările europene în materie.

Chiar dacă proiectul este susceptibil de a fi îmbunătățit, el este necesar pentru protecția ziariștilor.

Avizele negative primite de la Guvern și de la Comisia de buget, finanțe, bănci au numai conotații bugetare și nu fac vorbire de fondul problemei.

Domnul Puiu Hașotti spune că nu este nevoie de o asemenea lege, ci doar de un cod deontologic, care însă nu are de ce să fie aprobat printr-o lege. Este necesară, în același timp, o lege a accesului la informații.

Domnul Mihai Miron, președintele UZP, arată că proiectul a fost trimis în luna februarie la toate grupurile parlamentare. Susține că o lege prin care să se reglementeze statutul ziaristului este necesară, la fel cum sunt necesare legile care reglementează statutul medicilor, avocaților, notarilor, care sunt și acestea profesii liberale.

Acest proiect cuprinde și codul deontologic votat de Parlament, și legea accesului la informații.

Domnul Petre Mihai Băcanu, din partea Asociației Ziariștilor din România, spune că în momentul de față aprox. 80% din ziariști sunt tineri, care nu pot avea cei 10 ani de vechime pe care îi cere legea. Criteriile proiectului nu pot fi impuse, pentru că astfel toți tinerii ziariști care au îmbrățișat această profesie după 1989 nu ar mai beneficia de statutul de ziarist. În același timp, consideră că nu este moral să se ceară scutiri de impozite pentru salariile ziariștilor, ci este necesar să se solicite facilități pentru presă, așa cum se practică și în alte țări) scutiri de taxe poștale, TVA, etc.)

Domnul Vartan Arachelian, din partea AZR, spune că oricine poate fi ziarist, dacă are cititori. Eminescu, Caragiale, Carandino și alții nu ar fi putut fi ziariști în condițiile prezentei propunerii, din cauză că nu aveau studii superioare.

O istorie a presei din 1990 încoace ar lămurii cui servește această lege. Proiectul ar părea generos la o primă vedere, dat fiind facilitățile pentru ziariști pe care le preconizează, dar acestea sunt utopii, care nu vor putea fi acceptate, iar în final legea va rămâne numai cu partea de sancțiuni și constrângeri.

Doamna Renate Weber din partea Asociației pentru Drepturile Omului - România, arată că propunerea este neprofesionist întocmită, din punctul de vedere al tehnicii legislative, astfel încât nici nu poate fi îmbunătățit. Trimiterile din preambul la acte internaționale sunt greșite. În text, la diferite articole, se fac confuzii de termeni și categorii juridice. Are prevederi neconstituționale, cum ar fi aceea privind obligativitatea cetățeniei române. Aduce grație atingerii ale drepturilor și libertăților fundamentale. Arată că toate aceste observații au fost trimise atât Guvernului cât și Comisiei pentru cultură.

Domnul Mihai Miron spune că toate observațiile doamnei Weber au fost introduse în amendamentele pe care dânsii le-au formulat și pe care le-au prezentat astăzi comisiei.

Domnul Vetișanu propune să se renunțe la continuarea discuțiilor, întrucât părerea Comisiei pare a se fi conturat, și să se treacă la vot.

Domnul Lădăriu spune că trebuie ca fiecare să-și expună părerile, într-o chestiune atât de importantă.

Domnul Agoston Hugo, de la AZMR arată că asociația sa nu este de acord cu acest proiect și se declară surprins de faptul că la Comisia pentru Drepturile Omului inițiatorii au spus că și AZMR este de acord.

Domnul Radu Macovei, vicepreședinte al UZP, de la "Viața Liberă" Galați spune că acest proiect este necesar, având în vedere că prin el se acordă drepturi pentru ziariști.

Domnul Adi Cristi, vicepreședinte UZP, de la "24 ore" Iași, consideră că proiectul nu a fost citit, întrucât obiecțiunile care se aduc nu au legătură cu textul. Nici el nu este de acord cu o lege a presei, dar dorește o lege a libertății presei.

Domnul Valentin Buzlea, vicepreședinte UZP, de la "Crișana" Oradea arată că acest proiect nu conține decât prevederi acceptate pe plan general. Trebuie avut în vedere rolul ziaristului și responsabilitatea sa, astfel încât trebuie să se stabilească un statut al acestuia. Nu este nimic dezonorant în a fi trecut în Registrul ziariștilor. Recunoașterea statutului ziaristului prin lege nu este o îngădire, ci din contra, un cadru de exercitare liberă a profesiei. La fel, și facultățile de jurnalism sunt o recunoaștere și o consacrare a profesiei.

Doamna Mona Muscă spune că proiectul este bântuit de centralism și de încorsetare. Este de neînțeles de ce o profesiune liberală acceptă și promovează asemenea încorsetări. Reamintește că la dezbaterea pe această temă de la GDS, proiectul nu a avut decât un singur susținător, pe reprezentantul UZP. Acest lucru ar trebui să dea de gândit inițiatorilor.

Este trist că o lege care se dorește a profesioniștilor este făcută fără profesionalism.

Domnul Marton Arpad declară că nu este de acord cu acest proiect. Încă de la primele articole se ridică probleme sensibile. Constată că nu se cunoaște sensul unor termeni cu care se operează, cum ar fi acela de "funcții manageriale". Primele capitole nu sunt necesare, iar ultimul trebuie modificat pe fond, pentru ca să poată fi cât de cât acceptabil.

Domnul Țurlea intervie pentru a spune că își ia libertatea constituțională de a retrage acest proiect dacă votul Comisiei, care este decisiv, va fi negativ.

Domnul Nicolicea arată că proiectul preia Recomandările Consiliului European, astfel încât doamna Weber greșește când le contestă. Problema care se pune este de oportunitate. O unificare a codurilor deontologice ale diverselor asociații de breaslă, operată printr-o lege, apare ca fiind forțată. Legea nu poate fi respinsă în fond, ci transformată.

Domnul Lădăriu spune că propunerea este prea stufoasă, nu susține tinerii. Accesul la informații nu este suficient precizat, iar reprezentarea în justiție are multe lacune. Se declară pentru renunțarea la incriminarea delictelor de presă prin C.penal, și pentru trecerea acestora în legislația civilă. Se declară pentru un cod deontologic al profesiei. Declară că nu agreează nimic din ceea ce restrânge libertatea de exprimare și ca atare, nu poate fi de acord cu acest proiect.

Doamna Leonida Lari este siderată de înverșunarea cu care este atacat acest proiect. Și notarii și medicii au o lege proprie. Proiectul poate fi îmbunătățit, așa că roagă Comisia să mai îngăduie cu votarea.

Domnul Iorgulescu nu discută necesitatea acestui proiect, dar constată că, din 3 asociații reprezentate, 2 sunt împotriva, doar una susține această propunere.

Proiectul este imperfect și conține multe aspecte discutabile pe fond. Constată că acest proiect nu are sprijin politic, nimeni nu are nici susținerea organizațiilor profesionale, iar avizele de la Consiliul Legislativ, de la Guvern și de la Comisia de buget, finanțe și bănci sunt toate negative.

Nu este corectă încercarea UZP de a-și face curățenie în ograda proprie prin intermediul Parlamentului.

Doamna Muscă propune respingerea proiectului și supunerea la vot a acestei propuneri.

Domnul Voicu se declară pentru libertatea presei, deși constată că de multe ori această libertate este deformată. Cei în vârstă trebuie să sprijine tineretul dar un cadru ar fi poate util să existe.

Domnul Radu Mazăre consideră că este necesară o lege pentru statutul ziaristului. Prezenta propunere mai suferă însă modificări. Ea ar trebui votată concomitent cu votarea modificărilor Codului penal. Reamintește că AZR nu mai are activitate de 3 ani. Existența presei trebuie susținută, chiar în condițiile unui buget de austeritate și a unor priorități de tip NATO.

Propune amânarea acestei discuții și modificarea între timp a acestei propuneri.

Domnul Nicolicea și doamna Lari spun că procedural , pronunțarea nu poate fi respinsă acum, înainte de discutarea pe articole.

Domnul Marton spune că potrivit Regulamentului, după dezbaterile generale, se poate propune fie respingerea, fie dezbaterile pe articole.

Doamna Filipescu se declară împotriva proiectului, deși este membră a UZP și propune supunerea la vot a propunerii doamnei Muscă.

Comisia a respins propunerea legislativă cu 10 voturi pentru, 3 voturi contra și 2 abțineri.

3. Discutarea situației postului de televiziune DATINA TV, din Drobeta-Turnu Severin.

La discuții a participat domnul Constantin Vaeni, membru al Consiliului Național al Audiovizualului.

Domnul Eugen Nicolicea a prezentat dosarul asupra postului Datina TV, și a explicat că acest post a încălcat legea audiovizualului. De asemenea, Datina TV a prezentat, la controlul efectuat de CNA, informații false cu privire la numărul de angajați și la dotările tehnice. De asemenea, Datina TV a omis să comunice CNA că la data controlului efectuat în vederea acordării deciziei de autorizare, îi fusese retrasă autorizația tehnică emisă de către Ministerul Comunicațiilor.

Domnul Vaeni se declară surprins de subiectul discuțiilor, întrucât în invitația primită se specifică că se va discuta numai despre momentul autorizării, nu și despre eventualele încălcări ale legii de către Datina TV.

În continuare explică procedura de acordare, în timpul vacanței de vară, a unor decizii provizorii de autorizare, care potrivit Regulamentului intern al CNA, urmează a fi aprobate la prima ședință în plen a CNA.

În urma discuțiilor, Comisia a constatat necesitatea invitării și a unui reprezentant al Ministerului Comunicațiilor, în vederea clarificării tuturor aspectelor legate de autorizarea acestui post. În consecință, s-a hotărât reluarea dezbaterii în cadrul unei ședințe ulterioare, la care urmează a fi invitat și un reprezentant al Ministerului Comunicațiilor.

4. Diverse. La acest punct, doamna Delia Mucică a informat Comisia cu privire la Nota primită din partea Biroului Permanent, din care reiese obligația Comisiei de a întocmi, în ședință comună cu Senatul, raportul asupra raportului de activitate și al contului de execuție bugetară ale Societății Române de Radiodifuziune, precum și în ceea ce privește numirea membrilor Consiliului de Administrație al Societății Române de Televiziune pe locurile vacante.

De asemenea, Comisia a fost informată cu privire la conținutul adresei primite din partea Ministerului Afacerilor Externe, cu privire la derularea programului MEDIA II.

**VICEPREȘEDINTE,
Eugenia MOLDOVEANU**

**SECRETAR,
Puiu HAȘOTTI**